

MEDIATIEDOTE 15.11.2018
JULKAISUVAPAA HETI

MENNYT ELÄMÄ

Jaakko Heikkilä: Veden kätkeviä huoneita, Martti Matilainen: Takaisin luontoon,
Maria Mäki Somnia & Hanna Koikkalainen: Lakkautettu kylä

23.11.2018 - 13.1.2019, VB-valokuvakeskus, kuopio

VB-valokuvakeskuksen tuleva näyttely *Mennyt Elämä* koostuu neljän eri valokuvaajan kuvista yhdistettynä kokonaisuutena. Kuvia yhdistävät erityisesti menneen maailman rauniot, paikkojen autoituminen ihmisten kadotessa tai muuttaessa, vapaaehtoisesti tai pakosta sekä luontoon palaaminen. Ihmisten jättämä jälki alkaa muuttua heidän kaikkotuaan, asumusten jääden tyhjän pantiksi ja usein alkaen palaten osaksi luontoa.

Aateliston autiuttama

Ensimmäinen valokuvaaja näyttelyssä on **Jaakko Heikkilä** kuvasarjallaan *Veden kätkeviä huoneita*. Kuvasarjassa Heikkilä kutsuu katsojansa tutustumaan Venetsian nyt jo ajan tuuliin jääneen aristokratian koteihin ja huoneisiin. Näihin paikkoihin eivät vesien täyttämän kaupungin monet turistitkaan pääse. Projekti lähti käyntiin vuonna 2005 Heikkilän ollessa kuvaamassa sarjaansa armenialaisesta diasporasta. Siellä hänen vanhaan armenialaiseen aatelissukuun kuuluva ystävänsä sanoi hänelle: "Todellinen aatelisuus on katoamassa. Jos haluat tehdä jotakin Venetsian aatelisuudesta voin auttaa sinua".

Kuvasarja itse syntyi varsinaisesti vuosina 2009 ja 2010. Siinä hehkuu Venetsian aatelisten kotien loisto ja hienostuneisuus, mutta myös tietty surumielisyys. Useimmissa näissä luksuspalatseissa ei enää asu aatelisiä. Ne on muutettu enimmäkseen hotelleiksi tai ne ovat toisten yksityisomistuksessa. Myös aatelisto itse harvenee väestöltään uusien ihmisten korvatussa vanhat suvut Venetsiassa. Lisäksi Venetsia on vaarassa autoitua kokonaan, jos sen tulvia ei pystytä hillitsemään. Tällöin koko historiallinen kaupunki on vaarassa jäädä veden alle. Heikkilän kuvat siis valottavat menneisyyden ja nykyisyyden rajojen hälvenemistä historian tapahtuessa juuri nyt.

Autoituminen ja luonnollistuminen

Muita näyttelyyn kuuluvia kuvasarjoja ovat **Martti Matilaisen** *Takaisin luontoon* -sarja, **Maria Mäen** *Somnia* -sarja ja **Hanna Koikkalaisen** *Lakkautettu kylä* -sarja. *Takaisin Luontoon* esittelee Suomen katoavia pieniä kyliä ja rapastuvia pieniä maalaistaloja, jotka alkavat pikkuhiljaa palata osaksi luontoa autoitumisensa myötä. "Tämä aihe on minulle siksi läheinen, koska olen asunut jo pitkään usealla paikkakunnalla Suomessa ja kuljen metsässä koirieni kanssa päivittäin", kertoi valokuvaja Matilainen.

Somnia-näyttely kuvastaa elämää Skattungbyn ekokylässä Ruotsissa; sen asuttamia ihmisiä ja heidän elämäänsä omavaraisuuteen ja yhtiesöllisyyteen pyrkivässä ympäristössä. Kylään on kokoontunut 1970-luvulta asti ihmisiä asumaan ekologisin periaattein ja se on edelleen toiminnassa. Koska kylässä on enemmän väkeä kuin pystytään majoittamaan, asuu osa sen ihmisistä kommuuneissa, talovaunuissa tai jopa teltoissa. *Somnia*-kuvasarjassa nousee esiin luonnollisuuteen paluu ja ihmisten luonnonläheisyys elintavoissaan, hyvässä ja pahassa.

Lakkautettu Kylä keskittyy vuonna 1948 lakkautettuun Suitsamon pitäjään, sen tarinoin ja maisemiin. Ajatus kuvasarjaan lähti alkuun valokuvaajan yhteistyöstä muusikko Anne-Mari Kivimäen kanssa. Kivimäen tutkimus koskien karjalaista haitarimusiikkia ja muusikko Ilja Kotikalliosta vei lopulta työryhmän Suitsamon alueelle. Lopputuloksena syntyi useita taidealoja yhdistelevä kokonaisuus, jonka keskiöön nousivat teemat sodasta, evakoitumisesta ja kodin jättämisestä. Nämä ovat edelleen ajankohtaisia aiheita nyky-yhteiskunnassa.

Koko Mennyt Elämä -näyttely kuvastaa siis ihmisten jälkeä, mutta heidän vaikutuksensa alkeassa hiipua tavalla tai toisella, oli syynä sitten oma lähtö tai luontoon tarkoituksellisesti palaaminen. Näyttelyssä on surumielisyyttä ja haikeutta menneeseen, mutta myös ripauksia uuden tavoittelusta. Kaikin puolin se on hyvin tunnelmallinen ja kuvauksellinen.
